

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022 -2024

Rok akademicki 2023-2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Polska literatura migracyjna (unijna)
Kod przedmiotu*	IXC12b/K
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II/ s.III
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot do wyboru
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Prof. dr hab. Jolanta Pasterska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. dr hab. Stanisław Uliasz, dr hab. Arkadiusz Luboń, prof. UR, dr hab. Wojciech Birek, prof. UR, dr Michał Żmuda

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3		20							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student posiada wiedzę na temat polskiej literatury współczesnej nabytą w trakcie studiów licencjackich i studiów na roku pierwszym studiów drugiego stopnia.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Poznanie specyfiki polskiej literatury migracyjnej po 1989 roku w kontekście polskiej literatury emigracyjnej (niepodległościowej)
C ₂	Poznanie wybranych utworów polskiej literatury migracyjnej. Próba mapowania dominujących poetyk.
C ₃	Kształtowanie umiejętności analizy i wartościowania tekstów o tematyce migracyjnej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	ma pogłębioną wiedzę o polskiej literaturze migracyjnej i potrafi ją twórczo zastosować	K_Wo1
EK_02	zna na poziomie rozszerzonym terminologię filologiczną związaną z analizą i wartościowaniem tekstów o tematyce migracyjnej (np. dekonstrukcja, teorie kulturowe); rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych	K_Wo3
EK_03	Krytycznie analizuje i ocenia informacje związane z wiedzą o polskiej literaturze migracyjnej	K_Uo1
EK_04	Posiada umiejętność wartościowania tekstów o tematyce migracyjnej, w sposób właściwy korzysta z opinii krytyków	K_U12, K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Polska emigracja niepodległościowa a migracja po roku 1989. Ustalenia historyczno-terminologiczne.
2. Topografia migracji. Granice i obszary.
3. Tematy, twórcy, poetyki. Literackie dyskursy literatury migracyjnej.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

4. Polska poezja w Wielkiej Brytanii po roku 1989. Charakterystyka ogólna
5. Między ironią a surrealizmem. Proza Nataszy Goerke.
6. Rozpad i próby scalania. Doświadczenie migracji w prozie Krzysztofa Niewrzędy.
7. Migracja w kobiecych narracjach „wyzwoleńczych” (wybrane przykłady, np. Zyta Rudzka, Manuela Gretkowska, Grażyna Plebanek)
8. Mity i „re-mity”, powroty do tradycji.
9. Migracja jako poszukiwanie (estetyczne). Proza Mariusza Bartelika.
10. Powieść graficzna i copy-pasta. Migracja jako temat literacki i „wariacje” gatunkowe.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów , dyskusja, praca w grupach

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja	ćw.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, referat (realizacja projektu)	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, referat (realizacja projektu)	ćw.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, dyskusja, referat (realizacja projektu)	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest przygotowanie krytycznego omówienia wybranej lektury zaliczanej do literatury migracyjnej, udział w dyskusji.
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, przygotowanie krytycznego omówienia wybranej lektury zaliczanej)	50

do literatury migracyjnej napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie przewidziano
zasady i formy odbywania praktyk	Nie przewidziano

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Anna Nasiłowska, «Emigracja i migracja», „Teksty Drugie”, 2016 nr 3, s. 7-10. Odwołania dla wydania elektronicznego: Anna Nasiłowska, «Emigracja i migracja», *Teksty Drugie* [Online], 3 | 2016, Dostępny online: <http://journals.openedition.org/td/3159>.

Marion Brandt, *Polscy pisarze emigracyjni i pisarze niemieccy w Berlinie*, w: *Między językami, kulturami, literaturami. Polska literatura (e)migracyjna w Berlinie i Sztokholmie po roku 1981*, red. E. Teodorowicz-Helman, Janina Gesche, współpraca M. Brandt, Sztokholm 2013, s.17-27.

Ewa Teodorowicz-Helman, *Polska literatura (e)migracyjna w Szwecji po roku 1981. Próby terminologiczne i badawcze*, w: *Między językami, kulturami, literaturami. Polska literatura (e)migracyjna w Berlinie i Sztokholmie po roku 1981*, red. E. Teodorowicz-Helman, Janina Gesche, współpraca M. Brandt, Sztokholm 2013, s.42-63.

Mieczysław Dąbrowski, *Proza migracyjna: źródła i znaczenie*, „Testy Drugie” 2016 nr 3, s. 288-307. lub tegoż: *Tekst międzykulturowy. O przemianach literatury emigracyjnej*, Warszawa 2016 [tu: wprowadzenie].

Kris Van Heuckelom, *Praca fizyczna z różowymi akcentami. Polskie doświadczenie migracyjne w powieści graficznej „Rozmówki polsko-angielskie Agaty Wawryniuk”*. Przeł. M. Kocot, „Teksty Drugie” 2016 nr 3, s.81-97.

Anna Kałuża, *Polska poezja na Wyspach: „podczas wieczorów panuje tu nostalgia”*, „Teksty Drugie” 2016 nr 3, s. 187-204. [Polska poezja na Wyspach: podczas wieczorów panuje tu nostalgia. \(rcin.org.pl\)](http://rcin.org.pl)

Narracje migracyjne w literaturze polskiej XX i XXI wieku, red. H. Gosk, Kraków 2012, s.7-11; 89-106.

Poetyka migracji. Doświadczenie granic w literaturze polskiej przelomu XX i XXI wieku, red. P. Czapliński, R. Makarska, M. Tomczok, Katowice 2013, s. 9-42.

Anna Maria Packalen, *Polskość, europejskość czy uniwersalizm? Literatura polska w kontekście szwedzkich kodów kulturowych*, w: *Literatura polska w świecie*, t. I. *Zagadnienia recepcji i odbioru*, red. R. Cudak, Katowice 2006, s.37-45. [Lit_pol_w_II4.pdf \(us.edu.pl\)](http://us.edu.pl)

Jolanta Pasterska, *Modele polskiej prozy „unijnej”. Próba klasyfikacji*, „Tematy i Konteksty” 2019 nr 9, s. 70-92.

Wybrane wspólnie ze studentami lektury z listy uzupełniającej do omówienia na zajęciach

Literatura uzupełniająca (do wyboru):

Antoniuk D., *Polski plastik najemczy*, w: *Na końcu świata napisane. Autoportret współczesnej polskiej emigracji*, Katowice 2008.

Bartelik M., *Łagodny deszcz*, Warszawa 2010.

Czerwiński P., *Zespół ojca*, Warszawa 2017.
Dziewoński J., *Dwubiegunowość czyli wspomnienia emigranta*, Poznań 2021
Grzegorzewska, W., *Guguły*. Wołowiec 2014.
Herdyński K., *Późny karnawał*. Mikołów 2012.
Hołdyńska E., *Emigracja ambicji*, Poznań 2017.
Kopaczewski G., *Global Nation. Obrazki z czasów popkultury*, Wołowiec 2004.
Koziański D., *Socjopata w Londynie*, Warszawa 2007.
Kudyba W., *Imigranci wracają do domu*, Warszawa 2018.
Miklasz A., *Polska szkoła boksu. Powieść emigracyjna*, Kraków 2009.
Orzeł M., *Dublin – moja polska karma*, Kraków 2007.
Ozaist J., *Wyspa obiecana*, Kraków-Łobez 2015.
Pawluśkiewicz J., *Pani na domkach*, Kraków 2006.
Polski komiks kobiecy, red. K. Kuczyńska, Warszawa 2012.
Winniczuk G., *Podglądanie ciszy*. Tolknicko: Radwan 2012.
Wąsowicz J., *Przystanek Londyn*, Wyd. JanKa 2015.
Wyszkowski M., *Po lewej stronie świata*, Warszawa 2010.
Niewrzęda K., *Poszukiwanie całości*, Bydgoszcz 1999.
Pasterska J., *Wygnanie i mit. Szkice o pisarzach (e)migracyjnych*, Rzeszów 2019 (s.7-25;247-259, 278-291,349-363).
XD M., *Emigracja*, Warszawa 2019.

Wawryniuk A., *Rozmówki polsko-angielskie* Warszawa 2012.

Wróblewski M., *Powieść graficzna. Studium graficzne w perspektywie kogniwiistycznej*, Łódź 2016.

Filmoteka (wybór)

Globalny Świat. Migracje i wielokulturowość, film dvd, 2014.

Latarnicy z Dublina, reż. Piotr Poraj-Poleski, Filmweb. 2007.

Papierowe małżeństwo, reż. Krzysztof Lang, Filmweb. 2011.

Londyńczycy [The Londoners]. Reż.. Maciej Migas, Kordian Piwowarski, Wojciech Smarzowski. Polska, Telemark, 2008.

Oda do radości, reż. Anna Kazejak-Dawid, Jan Komasa, Maciej Migas. Polska, 2006.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej